

שר המשפטים

ירושלים
ד' אדר א' תשע"א
8 פברואר 2011
מסי מכתב: 2011-0002-515
פנימי: מ-מ
(בתשובה נא לציין מסי מכתבנו)

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט

נכדי,

שלום רב,

הנדון: החרגת חברות ממשלתיות מתחולת חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

מצי"ב נוסח מוצע לצו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה-בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית) (תיקון), התשע"א-2010. כידוע, טיוטת צו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה-בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית) (תיקון), התש"ע-2009, שהועברה על ידי לאישור הוועדה הנכבדה, לא נדונה בסופו של דבר. זאת, בעקבות בקשת הממשלה לדחות הדיון על מנת לאפשר בחינה נוספת בדבר היקף ההחרגה הרצוי של החברות הביטחוניות מתחולת חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק).

מאז ההחלטה על דחיית הדיון נערכו דיונים פנים ממשלתיים בנושא, בין היתר בפורום שרים בו השתתפו השר איתן, השר ארדן והח"מ. טיוטת הצו המובאת בפני הוועדה כעת משקפת הסכמות חדשות שהושגו וזכות להסכמת מערכת הביטחון. בטיוטת הצו הנוכחית צומצם היקף ההחרגה ביחס לחברות ממשלתיות ביטחוניות מסוימות, כך שלגבי אותן חברות, לא תחול ההחרגה ביחס למפעלים המנויים בטיוטת הצו. כמו כן, בוטלה החרגתה של חברת "עשות אשקלון תעשיות בע"מ" מתחולת החוק. ההצעה להחריג תלקית את חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ, מתחולת החוק נותרה בעינה.

טיוטת הצו טעונה אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, וכל זאת לפי סעיף 2 לחוק.

שר המשפטים

נוכת חלוף הזמן, נבקש להביא בפני הוועדה פעם נוספת את הרקע להתקנת הצו והצורך בתיקונו.

א. הרקע להתקנת הצו

סעיף 2 לחוק מגדיר מהי רשות ציבורית שעליה חלות הוראות החוק. בין השאר, נקבע בפסקה (9) להגדרה כי רשות ציבורית היא "חברה ממשלתית וחברה-בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, למעט חברות שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; קביעה כאמור יכול שתהיה לגבי כל פעילותה של החברה, או לגבי פעילויות מסוימות".

בכך, הפך חוק חופש המידע (תיקון מס' 5), התשס"ז - 2007 (להלן - תיקון מס' 5), שנכנס לתוקף בחודש אוגוסט 2008, את ברירת המחדל שהיתה קבועה בעבר, שדרשה קביעה פוזיטיבית של שר המשפטים בהסכמת השרים כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, לשם החלת החוק על חברה ממשלתית.

לאחר פרסומו של תיקון מס' 5 פנתה רשות החברות הממשלתיות לחברות הממשלתיות ולחברות הבת הממשלתיות שלא הוחל עליהן החוק, על מנת להציג עמדתן ביחס להחלת החוק. בעקבות חוזר הרשות פנו למשרד המשפטים ולרשות החברות הממשלתיות כ-25 חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות בבקשה להחריגן מתחולת החוק. בחינת הבקשות כללה התייעצות עם משרדי הממשלה הרלוונטיים ועם רשות החברות הממשלתיות וגיבוש החלטה בעניינה של כל חברה וחברה. בסיומה של עבודת המטה גבשו הגורמים המקצועיים במשרדי המלצות שהתקבלו על ידי קודמי, פרופ' דניאל פרידמן, והוא פנה לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לאישור נוסח הצו.

יצוין לעניין זה, כי שיקול הרותב שהנחה את הגורמים המקצועיים בבחינת הבקשות להחרגת חברות ממשלתיות מתחולת החוק, אשר התקבל על ידי קודמי ועל ידי הוועדה, היה כי מן הראוי להחריג תחומי פעילות בהם חברות ממשלתיות מצויות בתחרות משמעותית מול גורמים פרטיים. נוסף לכך, לאור חשיבותה של מסירת מידע לפי החוק בכלל וחשיבות גילוייו של מידע בנושאים מסוימים, בהם יש עניין ציבורי מובהק, בפרט, הוחלט כי אין מקום, ככלל, להחריג באופן גורף כלל פעילותן של החברות, וכי מן הראוי כי החוק יחול על כל החברות לעניין מידע בתחומי איכות הסביבה, בריאות הציבור, בטיחות והעסקת עובדים, ובלבד שהם רלוונטיים לאופי

שר המשפטים

פעילות החברה. העניין הציבורי במסירת מידע לציבור בתחומים אלה הינו רב, ושלושה מהם אף נזכרים מפורשות בסעיף 10 לחוק, במסגרת האיזון שעל רשות ציבורית לערוך בשוקלה שלא למסור מידע הנופל בגדר אחד הסייגים שבחוק.

לאחר אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, פורסם ביום י"ד בחשון תשס"ט (12 בנובמבר 2008) צו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה-בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית), תשס"ט-2008 (להלן - הצו).

אני פונה אליך עתה בבקשה כי הוועדה בראשותך תאשר את טיוטת התיקון לצו, העוסק בשני עניינים: החרגה של חברות ממשלתיות בטחוניות מתחולת החוק, והחרגה חלקית של חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ, שלא נבחנה בעבר במסגרת עבודת המטה שתוארה לעיל.

ב. החרגת חברות ממשלתיות בטחוניות מתחולת החוק

עניין של החברות הממשלתיות הבטחוניות הינו מיוחד, שכן מעבר להיותן חברות שפעילותן מצויה בתחרות משמעותית, מרבית פעילותן נוגעת לעניינים סודיים אשר חוסים תחת האיסור הקבוע בחוק לענין חשיפת מידע אשר גילוינו עלול לפגוע בבטחון המדינה. משכך, המלצתם של הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים, שהתקבלה על ידי קודמי ונכללה בטיטת הצו שהובאה בעבר לאישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, היתה לקבוע בעניין החרגה מקיפה יותר מזו שהוצעה ביחס לחברות ממשלתיות אחרות אשר פעילותן מצויה בתחרות משמעותית (ולמעשה להחיל החוק עליהן בתחומי העסקת עובדים בלבד), לאור היותו של מידע רגיש בטחונית שזור במידע בתחומי איכות הסביבה, בריאות הציבור והבטיחות.

בדיון שהתקיים בוועדה ביום ט' באלול תשס"ח (9 בספטמבר 2008) בו נדון הצו העומד בתוקפו כיום, הוחלט, בהתאם לבקשת נציג משרד הבטחון כי הוועדה לא תקבל החלטה בעניין החברות הממשלתיות הבטחוניות (למעט החברות איסור בע"מ ורותם תעשיות בע"מ), וזאת כדי לאפשר קיומו של דיון פנים-ממשלתי אשר להיקף ההחרגה של חברות אלה. אשר על כן, הצו אינו מורה על החרגתן של מרבית החברות הממשלתיות הבטחוניות (התעשייה האווירית, אלתא, התעשייה הצבאית, עשות אשקלון ורפאל) מתחולתו של החוק, למעט החברות איסור בע"מ ורותם תעשיות בע"מ.

שר המשפטים

בעקבות דיונים נוספים שהתקיימו בנושא, בראשותו של היועץ המשפטי לממשלה, נמצא כי לאור שילובם של הדברים - חברות שפועלות בתנאי תחרות משמעותית ושמרבית פעילותן נוגעת לעניינים בטחוניים רגישים - יש מקום להחרגה מלאה של חברות אלה מתחולת החוק. קביעה זו עוגנה בטיטת צו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה- בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית)(תיקון), התשס"ט-2009, שכאמור חובאה בעבר בפני הוועדה, אך לא נדונה בסופו של דבר.

כיום, לאחר דיונים נוספים שבסופם גובשו הסכמות המקובלות על כלל המשרדים הנוגעים בדבר, מובאת בפני הוועדה טיוטת צו מתוקנת. בנוסח המוצע כעת החרגת החברות הביטחוניות הממשלתיות תהיה מלאה, למעט ביחס לפעילותם של המפעלים המנויים בטיטת הצו. כמו כן בוטלה החרגתו של חברת "עשות אשקלון תעשיות בע"מ".

ג. החרגת חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ מתחולת החוק

טיטת התיקון הנוכחית לצו הותירה את החרגתה החלקית של חברת "מקורות פיתוח וייזום בע"מ" בעינה (החרגה למעט מידע בארבעת התחומים שלעיל). זאת משום שהיא פועלת בתנאי תחרות משמעותית מול גורמים פרטיים. נודה על קביעת מועד לדיון של הוועדה בטיטת התיקון לצו ועל אישורה.

בברכה,

יעקב נאמן

העתק:

גבי אורית קורן, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
מר איל זנדברג, מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)
גבי אריאלה קלעי, מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)
גבי עדנה הראל, מחלקת ייעוץ וחקיקה (כלכלי-פיסקאלי)
גבי רוני טלמור, מחלקת ייעוץ וחקיקה (כלכלי-פיסקאלי)
מר גונן גומלסקי, הלשכה המשפטית, רשות החברות הממשלתיות
מר ישי יודקביץ, המחלקה המשפטית, משרד הבטחון
גבי יונית שרם-ונונו, מהחלקה המשפטית, משרד התשתיות הלאומיות
נציגי החברות הממשלתיות אשר פנו בבקשה להחרגה

צו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה- בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית)(תיקון),
התשע"א-2010

בתוקף סמכותי לפי הגדרת "רשות ציבורית" שבסעיף 2 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-
1998¹, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

- תיקון סעיף 2 .1 בסעיף 2 לצו חופש המידע (חברה ממשלתית וחברה- בת ממשלתית שאינה רשות ציבורית), התשס"ט-2008², אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(3) אלתא מערכות בע"מ (510487986);
(4) רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ (520042185)."
- תיקון סעיף 4 .2 האמור בסעיף 4 יסומן (א), ואחריו יבוא:
- "(ב) חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ (513429035) אינה רשות ציבורית אלא לעניין פעילות שהמידע המבוקש לגביה נוגע לאמור בסעיף קטן (א) או לתחום איכות הסביבה, בריאות הציבור או בטיחות.
(ג) החברות המפורטות להלן בטור א' אינן רשות ציבורית אלא לעניין פעילות שהמידע המבוקש לגביה נוגע למפורט בטור ב' לצדן:
טור א'	טור ב'
(1) התעשייה האוירית לישראל בע"מ (520027194)	המפעלים "בדק", "מת"א", "תעשיות גולן"; החטיבה האזרחית.
(2) התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (520036369)	המפעל "יצחק". "

התשע"א

(2011 _____)
(חמ 2926-3)
(2011-0002-517)

יעקב נאמן
שר המשפטים

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226; התשס"ז, עמ' 432.
² ק"ת התשס"ט, עמ' 87.